

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-18-84>

УДК 330.342.146

Методологічні підходи до вивчення територіальних громад в умовах децентралізації влади

Дрогомирецька Л.Ф.

аспірант відділу розвитку територіальних громад
і транскордонного співробітництва
Державної установи «Інститут регіональних досліджень
імені М.І. Долішнього
Національної академії наук України»

Досліджено трактування терміну «громада» в різних сферах науки. Проведено схему еволюції визначення поняття «територіальна громада» в економічній науці та систематизовано підходи до визначення сутності дефініції «територіальна громада» в умовах децентралізації влади на основі узагальнення теоретичних уявлень, що дало змогу уточнити її економічний зміст.

Ключові слова: громада, територіальна громада, децентралізація, влада, добровільне об'єднання територіальних громад, методологічні підходи.

Дрогомирецкая Л.Ф. МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ИЗУЧЕНИЮ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫХ ОБЩИН В УСЛОВИЯХ ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИИ ВЛАСТИ

Исследована трактовка термина «общество» в различных сферах науки. Проведена схема эволюции понятия «территориальная община» в экономической науке и систематизированы подходы к определению сущности дефиниции «территориальная община» в условиях децентрализации власти на основе обобщения теоретических представлений, что позволило уточнить ее экономическое содержание.

Ключевые слова: общество, территориальная община, децентрализация, власть, добровольное объединение территориальных общин, методологические подходы.

Drohomyretska L.F. METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE STUDY OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN THE CONDITIONS OF DECENTRALIZATION OF POWER

The interpretation of the term "community" in various fields of science is researched. The scheme of evolution of the definition of the concept of "territorial community" in economic science was carried out and the approaches to defining the essence of the definition of "territorial community" in the conditions of decentralization of power based on the generalization of theoretical representations were systematized, which made it possible to specify its economic content.

Keywords: community, territorial community, decentralization, power, voluntary association of territorial communities, methodological approaches.

Постановка проблеми у загальному вигляді. В умовах децентралізації влади виникає об'єктивна необхідність у формуванні територіальної громади, її вдосконаленні та розвитку. Характерною рисою теперішнього її стану є активність громадян у здійсненні місцевого самоврядування. В умовах сьогодення відбувається процес подальшого конституційного врегулювання статусу територіальних громад, що сприятиме розвитку місцевої демократії та належного становлення дієдат-

них і самодостатніх територіальних громад. Територіальна громада є осередком побудови громадянського суспільства та правової держави в Україні. У цьому контексті вкрай важливими є дослідження сутності поняття «територіальна громада» й узагальнення теоретичних уявлень, що дасть змогу уточнити її економічний зміст.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі дослідженню питань територіальних громад присвя-

чено праці М.О. Баймуратова, О.В. Батанова, В.І. Борденюка, І.П. Бутка, М.П. Воронова, І.В. Дробуш, В.С. Куйбіди, Ю.О. Куца, В.В. Мамонової, М.П. Орзіха, О.М. Пастернак та інших дослідників. Однак подальшого обґрунтування потребує визначення поняття територіальної громади в умовах децентралізації влади.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є відстеження еволюції визначення поняття «територіальна громада» в економічній науці та систематизація підходів до визначення сутності дефініції «територіальна громада» на основі узагальнення методологічних підходів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Однією з ключових дефініцій нашого дослідження є «громада».

У широкому розумінні термін «громада» (від лат. *politia* – община) – це група людей, об'єднаних спільністю становища, інтересів, що ставить перед собою певні спільні завдання [1].

Термін «громада» нині вживають поряд із назвами багатьох дисциплін, зокрема таких, як релігія, соціологія, економіка, філософія та ін. (табл. 2).

Узагальнюючи визначення терміна «громада», можна дійти висновку, що це поняття об'єднує громадську думку, громадські та культурні цінності і традиції, які за посередництвом малих груп доводяться до свідомості кожного індивіда.

Протягом історії громада набувала різного соціального і правового змісту. У Княжу добу громаді як територіально-адміністративній одиниці відповідала верв. Кілька громад-вервей утворювали волость. Громади характеризуються широким самоврядуванням, у їх зборах брали участь усі голови дворич. Вони обирали голову громади – старосту. Громадське віче мало судово-поліцейські функції. Громада несла кругову поруку за податки та за видачу злочинця. На Лівобережжі існували суто козацькі громади на чолі з отаманом і мішані із сільськими громадами. Отаман і староста були виборними. Вони скликали громади на збори, де вирішувалися справи місцевого управління, судівництва й спільного землекористування. Громада була власником деякої частини земель. Виділення громадської землі під обробіток та її розподіл відбувалися за рішенням зборів. Століпінська реформа сприяла переходу селян з

Таблиця 1

Визначення поняття «громада»

№ з/п	Джерело	Версія дефініції
1.	Великий тлумачний словник сучасної української мови [4, с. 173]	Група людей, об'єднаних спільністю становища, інтересів
2.	Словник української мови [18, с. 309; 19, с. 174]	Общество равноправныхъ лицъ, мѣръ, собраніе
3.	Економічна енциклопедія [7, с. 253]	Основна територіально-адміністративна одиниця
4.	Oxford Dictionary of Economics [22, с. 18]	The people of a district or country considered collectively, especially in the context of social values and responsibilities; society (Люди округу або країни розглядаються колективно, особливо в контексті соціальних цінностей та обов'язків; суспільство)

Джерело: складено автором на основі опрацювання вказаних джерел

Таблиця 2

Трактування терміна «громада» у різних сферах науки

Сфери науки	Дефініції
Соціологія	Група людей, яка має загальні ознаки, повне або часткове самоврядування
Економіка	Низова адміністративно-територіальна одиниця, ланка суспільно-політичної організації
Філософія	Громаду можна розглядати як соціальну спільність, яка є суб'єктом зміни того світу, в якому розгортається її буття

Джерело: побудовано автором за [16]

общинного землеволодіння на приватно-ласницьке. У Галичині, зокрема в Карпатах, існували громади з виборним начальником і самоврядуванням [16].

Згодом громади у значенні територіально-адміністративних одиниць поступають місцем спільнотам-громадам як осередкам культурного та громадсько-політичного життя української інтелігенції (друга пол. XIX – поч. XX ст.). Так, у Петербурзі М. Костомаров, Т. Шевченко, П. Куліш згуртували навколо себе більше десятка молодих українців, утворивши так звану «Громаду». Ця група прагнула поліпшити долю українців і особливо селянства. Водночас у Києві також утворилася громада, яка зосередила зусилля на розвитку мережі недільних шкіл для неписемного селянства.

Отже, для українського народу протягом усієї історії його існування якраз довкола громад будувалося соціальне життя, через них людина входила у це життя і здійснювала зв'язки з ширшими соціальними інститутами, як-от держава або політичні партії, рухи [16].

Виходячи з історії, поняття «громада» з княжих часів пройшло декілька етапів свого саморозвитку в усіх кутках України. І саме на Закарпатті громада ототожнювалася із селом, у межах якого користувалася самоврядуванням із виборним старостою. Відтоді започаткувалося формування поняття «сільська територіальна громада».

У нормативно-законодавчих документах поняття «територіальна громада» представлено такими трактуваннями (табл. 3).

Поняття «територіальна громада» в сучасній економічній науці демонструє широкий спектр трактувань (табл. 4).

Висновки з цього дослідження. У результаті розгляду еволюції та систематизації методологічних підходів визначення сутності понять «громада», «територіальна громада» уточнено їхній економічний зміст та запропоновано власне трактування поняття «територіальна громада». Отримані результати поглиблюють та розвивають методологічні основи наукових досліджень регіональної економіки.

Таблиця 3

Визначення поняття «територіальна громада»

№ з/п	Джерело	Версія дефініції
1.	Конституція України [10, хст. 140–143]	Територіальна громада – це жителі одного чи декількох населених пунктів, які добровільно об'єднуються в одну територіальну громаду для вирішення питань місцевого значення, які представляють та захищають інтереси всієї громади; управляють майном, що є в комунальній власності; затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання; затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання; встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону; забезпечують проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів
2.	Цивільний кодекс України [21]	Територіальні громади є юридичними особами, мають свої рахунки, надходження ... можуть створювати комунальні підприємства, навчальні заклади, підприємницькі товариства, приймати участь в їхній діяльності на загальних підставах
3.	Європейська хартія місцевого самоврядування [8]	Одним зі специфічних суб'єктів місцевого самоврядування є територіальна громада. Її специфіка полягає у тому, що на місцевому рівні можна розглядати перетворення територіальної громади з учасника управління на його первинного суб'єкта
4.	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [17, ст. 6]	Територіальні громади в порядку, встановленому законом, можуть об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати відповідно сільського, селищного, міського голову

Джерело: складено автором на основі опрацювання вказаних джерел

Таблиця 4

Методологічні підходи до визначення поняття «територіальна громада»

№ з/п	Підхід	Автори	Зміст	Джерело
1	Соціо-екологічний	Е. Остром	Чітко визначена група індивідуальностей, яка, визначивши правила користування ресурсом, згідно з локальними умовами, створює довгострокові інституційні об'єднання для моніторингу використання ресурсу, вирішення конфліктів, адміністрування санкцій	[15, с. 47]
2		Ю. Сурмін	Автономна соціальна надструктура, яку об'єднує спільна діяльність	[20, с. 29]
3		К. Йонассен та Д. Хіллері	Певне об'єднання людей на окремо визначеній території, котрих об'єднують також спільна культура, соціальна система й які можуть діяти колективно для представлення своїх інтересів	[23, с. 16]
4	Правовий	Л. Штейн	Громади та їх територіальні союзи як самостійні суб'єкти права вступають із державою в юридичні відносини	[14]
5		Р. Моль, О. Гірке, О. Васильчиков, В. Лешков	Територіальний колектив є елементом, насамперед, громадянського суспільства, і держава не втручається в місцеві справи: вони вирішуються самими територіальними громадами; питання ж політичні належать до компетенції державної влади	[14]
6		Г. Аренс, Н. Гербер, А. Токвіль	Громада має право на самостійне і незалежне від центральної влади існування за своєю природою, причому держава не утворює, а лише визнає її	[14]
7		М. Баймуратов	Сукупність фізичних осіб, що постійно мешкають на відповідній території та пов'язані між собою територіально-особистими зв'язками системного характеру	[1, с. 210]
8		І. Бутка	Люди, які проживають на певній території і мають спільні інтереси	[3]
9		М. Орзіх	Єдиний на території соціальний субстрат, який має власні інтереси», до складу якого входять «громадяни України, іноземці, особи без громадянства, що постійно мешкають або працюють на даній території, або володіють на території нерухомим майном, або сплачують місцеві податки та збори»	[13]
10	Я. Щепанський	Група людей, члени якої «прив'язані узами спільних відносин до території, на якій вони мешкають, і узами відносин, що випливають з факту проживання на спільній території»	[14]	
17	Комплексний	О. Батанов	Складна «кумулятивна» форма суспільної організації, сукупність людей (місцевих жителів), асоційованих на публічних засадах у межах певної території та об'єднана різноплановими ознаками системного характеру (зокрема, демографічний і територіальний (земляцький) зв'язок, правовий і політичний зв'язок, майновий (економічний) і професійний зв'язок, мовний і релігійний (соціально-культурний) зв'язок тощо)	[2, с. 54]
18		В. Кравченко	Сукупність громадян України, котрі спільно проживають у міському чи сільському поселенні, мають колективні інтереси і визначений законом правовий статус. При цьому автор розглядає її у трьох аспектах, як: 1) базу адміністративно територіальну одиницю; 2) форму організації місцевої влади; 3) суб'єкт цивільно-правових відносин, господарюючий суб'єкт	[11, с. 66]
19	О. Мороз	Група людей із певними ознаками, а саме: спільна територія існування; спільні інтереси у вирішенні питань життєдіяльності; соціальна взаємодія у процесі реалізації цих інтересів; психологічна ідентифікація кожного члена з громадою; спільна комунальна власність; сплачування комунальних податків	[12]	
24	Авторський підхід	Авторська група – певне об'єднання жителів території, які виявляють ініціативу спільного вирішення проблем громади з урахуванням особливостей території, інфраструктури, економічного розвитку, стану сільського господарства та культурних традицій		

Джерело: побудовано автором

ЛІТЕРАТУРА:

1. Баймуратов М.О. Територіальна громада в політичній системі і системі місцевого самоврядування України. Муніципальне право України: підручник; за ред. В.Ф. Погорілка, О.Ф. Фрицького. К., 2001. 352 с.
2. Батанов О.В. Територіальна громада – основа місцевого самоврядування в Україні: монографія; Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. К.: б. в., 2001. 260 с.
3. Бутко І.П. Деякі проблеми становлення і розвитку територіального самоврядування в Україні. Місце та регіональне самоврядування України. 1992. № 3. С. 6–10.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. В.Т. Бусел. К.: Перун, 2001. 1440 с.
5. Громада / Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 29.09.2018).
6. Добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України станом на 05.02.2015. № 157-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (дата звернення: 29.09.2018).
7. Економічна енциклопедія: у 3-х т. / редкол.: С.В. Мочерний (відп. за англ. К.: Академія, 2002. Т. 3. 952 с.
8. Європейська хартія місцевого самоврядування: Закон станом на 15 липня 1997 р. № 452/97-ВР. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_036 (дата звернення: 23.10.2018).
9. Колесніков В.І. Світовий досвід розвитку сільських територій. Ефективна економіка. 2014. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua> (дата звернення: 02.10.2018).
10. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/> (дата звернення: 02.10.2018).
11. Кравченко В.І. Місцеві фінанси України: навч. посіб. К.: Знання України, 1999. 487 с.
12. Мороз О.Ю. Територіальна громада: сутність становлення та сучасні українські реалії. Демократичне врядування. 2008. Вип. 2. URL: www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 02.10.2018).
13. Орзіх М. Концепція правового статусу самоврядних територій і органів місцевого самоврядування. Місце та регіональне самоврядування України. 1995. Вип. 1–2 (10–11). С. 67.
14. Остапенко О.Г. Територіальні громади як первинний суб'єкт місцевого самоврядування та реалізації муніципальної політики. URL: <http://science2016.lp.edu.ua/uk/visn-nac-univ-lviv-politeh-ser-urid-nauki-2016/vyznachayetsya-status-terytorialnoyi-gromady-yak/> (дата звернення: 23.10.2018).
15. Остром Э. Эволюция институтов коллективной деятельности; пер. с англ. М.: ИРИСЭН, Мысль, 2010. 447 с.
16. Громада. Структура громади / Інститут соціокультурного менеджменту. URL: <http://www.lacenter.org.ua/2013-09-10-08-52-50/64-2013-09-10-08-51-24/1088-1r.html> (дата звернення: 21.10.2018).
17. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/> (дата звернення: 21.10.2018).
18. Словник української мови: у 4-х т. / за ред. Б. Грінченка. К., 1907–1909. Т. 1. С. 329.
19. Словник української мови: в 11-х т. / за ред. І.К. Білодіда. К.: Наукова думка, 1970–1980. Т. 2. С. 173–174.
20. Сурмін Ю. Концептуальні основи створення системи взаємодії органів державної влади із суб'єктами громадянського суспільства в контексті інтеграційних процесів. 2006. № 2(8). С. 29.
21. Цивільний кодекс України. URL: http://kodeksy.com.ua/tsivil_nij_kodeks_ukraini/statja169.htm (дата звернення: 23.10.2018).
22. A Dictionary of Economics. Second edition / John Black. New York: Oxford University Press, 2003. 523 p.
23. Jonassen C.T. Community Typology – Community Structure and Analysis. N.-Y.: Kluges, 1959. 195 p.

REFERENCES:

1. Baimuratov M.O. (2001). Terytorialna hromada v politychniy systemi i systemi mistseвого samovriadyvannia Ukrainy. [Territorial community in the political system and system of local self-government of Ukraine]. Munitsypalne pravo Ukrainy [Municipal Law of Ukraine], 352. (In Ukr.).
2. Batanov, O. V. (2001). Terytorialna hromada – osnova mistseвого samovriadyvannia v Ukraini [Territorial community is the basis of local self-government in Ukraine]. Mistseve samovriadyvannia [Local Government], 4, 47-57. (In Ukr.).
3. Butko, E. P. (1992). Deiaki problemy stanovlennia i rozvytku terytorialnogo samovriadyvannia v Ukraini [Some problems of the formation and development of territorial self-government in Ukraine]. Mistseve ta regionalne samovriadyvannia Ukrainy [Local and regional self-government of Ukraine], 3, 6-10. (In Ukr.).
4. Busel V.T. (2001). Welykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [Great explanatory dictionary of modern Ukrainian language]. Kyiv. 1440. (In Ukr.).
5. Hromada. [Community]. Ekonomika [Economy], 1. [Electronic source]. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>. (date of accesse: 29.09.2016). (In Ukr.).

6. Zakon Ukrainy (2015). Pro dobrovilne obiednannia terytorialnykh hromad. [On voluntary association of territorial communities]. Verkhovna Rada Ukrainy [Verkhovna Rada of Ukraine]. [Electronic source]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>. (date of accesse: 30.09.2016). (In Ukr.).
7. Mochernyi S.V. (2002). Ekonomichna entsyklopedia [Economic Encyclopedia]. Kyiv, T.3. 952. (In Ukr.).
8. Zakon Ukrainy (1997). Evropeiska hartia mistseвого samovriaduvannia.[European Charter of Local Self-Government]. Verkhovna Rada Ukrainy [Verkhovna Rada of Ukraine]. [Electronic source]. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_036. (date of accesse: 23.10.2018). (In Ukr.).
9. Kolesnikov, V. E. (2014). Svitovi dosvid rozvytky silskykh terytoriy. [The world experience of rural development]. Mistseve samovriadyvannia [Local Government], 5, [Electronic source]. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>. (date of accesse: 2.10.2016). (In Ukr.).
10. Konstytutsia Ukrainy. (1996). Konstytutsia Ukrainy. [Constitution of Ukraine]. Verkhovna Rada Ukrainy [Verkhovna Rada of Ukraine]. [Electronic source]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>. (date of accesse: 2.10.2016). (In Ukr.).
11. Kravchenko V.I. (1999). Mistsevi finansy Ukrainy. [Local Finances of Ukraine]. Pidruchnyk [Student's book]. Kyiv: Znannia, 487. (In Ukr.).
12. Moroz, O. Yu. (2008). Terytorialna hromada: sytnist stanovlennia ta suchasni ukraïnski realii. [Territorial community: the essence of formation and modern Ukrainian realities]. Mistseve samovriadyvannia [Local Government], 6, [Electronic source]. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>. (date of accesse: 3.10.2016). (In Ukr.).
13. Orzih M. (1995). Kontseptsia pravovogo statusu samovriadnykh terytoriy i organiv mistseвого samovriadyvannia. [Concept of the legal status of self-governing territories and local self-government bodies]. Mistseve samovriadyvannia [Local Government], 1-2 (10-11). Kyiv, 67. (In Ukr.).
14. Ostapenko O.H. (2018). Terytorialna hromada yak pervynnyi subiekt mistseвого samovriaduvannia ta realizatsii munitsypalnoi polityky. [Territorial communities as the primary subject of local self-government and the implementation of municipal policy]. Mistseve samovriadyvannia [Local Government]. [Electronic source]. URL: <http://science2016.lp.edu.ua/uk/visn-nac-univ-lviv-politeh-ser-urid-nauki-2016/vyznachayetsya-status-terytorialnoyi-gromady-yak/>. (date of accesse: 23.10.2018). (In Ukr.).
15. Ostrom E. (2010). Evolutsia instytutov kolektivnoi deiatelnosti [The evolution of collective institutions]. Moskva: Mysl'. 447. (In Rus.).
16. Ponniatia "Hromada. Struktura Hromady". [The Concept of Community. The structure of Community.]. Ekonomika [Economy], 1. [Electronic source]. URL: <http://www.lacenter.org.ua/2013-09-10-08-52-50/64-2013-09-10-08-51-24/1088--lr.html>. (date of accesse: 21.10.2018). (In Ukr.).
17. Zakon Ukrainy (2015). Pro mistseve samovriadyvannia v Ukraini. [On About Missors of Ukraine in Ukraine]. Verkhovna Rada Ukrainy [Verkhovna Rada of Ukraine]. [Electronic source]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>. (date of accesse: 21.10.2018). (In Ukr.).
18. Grinchenko B. (1909). Slovar ukraïnskoi movy. [Dictionary of Ukrainian Language]. Kyiv. T. 1. 329. (In Ukr.).
19. Bilodida E.K. (1980). Slovnyk ukraïnskoi movy. [Dictionary of Ukrainian Language]. Kyiv. T. 2. 174. (In Ukr.).
20. Surmin, Yu. (2006). Kontseptualni osnovy systemy vzaemodii organiv derzhavnoi vlady iz subektamy hromadskogo suspilstva v konteksti integratsiinykh protsesiv. [Conceptual bases for creating a system of interaction between public authorities and civil society actors in the context of integration processes]. Kyiv: NISD. 29. (In Ukr.).
21. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy. [The Civil Code of Ukraine]. [Electronic source]. URL: <http://kodeksy.com.ua>. (date of accesse: 23.10.2018). (In Ukr.).
22. A Dictionary of Economics. Second edition / John Black. – New York : Oxford University Press, 2003. – 523 p.
23. Jonassen C. T. Community Typology – Community Structure and Analysis [Text] / C. T. Jonassen. – N.-Y.: Kluges, 1959. 195 p.

Methodological approaches to the study of territorial communities in the conditions of decentralization of power

Drogomiretska L.F.

Postgraduate Student,

Institute of Regional Studies named after M.I. Dolishny
National Academy of Sciences of Ukraine

In the conditions of decentralization of power territorial communities are particularly important. To solve this problem, it is expedient to engage citizens in the implementation of local self-government. In the current conditions, the process of further constitutional settlement of the status of territorial communities is underway, which will promote the development of local democracy and the proper formation of capable and self-sufficient territorial communities. Therefore, the territorial community is the center of civil society and the rule of law in Ukraine. In this context, it is extremely important to study the essence of the concept of “territorial community” and generalize theoretical concepts, which will clarify its economic content.

The article examines the essence of the term “community” and we have found that it is widely used in various fields of science – sociology, economics, philosophy, and others. The defini-

tion of “territorial community” in its development acquired different interpretations, which allowed tracking the various aspects and views of scientists. The author is proposed own vision of the definition of “territorial community”.

The works of the scientists who investigated the essence of the concept of “territorial community” are analyzed, and we have a tendency towards constant changes in its interpretation and functioning in particular. It should be noted that in the evolution of the definition of this concept a number of methodological approaches have been created that allowed them to be systematized.

The obtained results deepen and develop the methodological bases of scientific researches of the regional economy, which will allow receiving positive changes in the development of local democracy and the proper formation of capable and self-sufficient territorial communities.